

Himmelske kroppe

Konference på Københavns Universitet
den 8. – 9. september 2022

Arrangeret af

Center for Kirkeforskning & Det Teologiske Fakultet, KU, i samarbejde med Fyens Stift,
Helsingør Stift, Københavns Stift, Roskilde Stift og Lolland-Falsters Stift

At være menneske har helt fundamentalt med kroppen at gøre. Det er med kroppen, vi erkender, sanser, erindrer, erfarer, tror, håber, elsker og forbinder os med livet og verden.

Ikke desto mindre har både filosofien og teologien en lang tradition for at adskille kroppen fra bevidstheden og skille det legemlige fra det sjælelige og åndelige. Selv i de senere års liturgiske debat, hvor det ellers har handlet om, at gudstjenesten trænger til mere krop, mens andre mener, at vores kropsdyrkende tid trænger til mere ånd - fastholdes en dualistisk tankegang, hvor der kan være for meget af det ene eller det andet.

Men hvor sidder bevidstheden? "Jeg tænker, altså er jeg", sagde Descartes. Men kan vi overhovedet tænke, forstå, opfatte eller erkende noget udenom vores kropslige eksistens?

Årets konference går i kødet på vores væren i verden. Kristeligt set er der ingen vej uden om kroppen. I Guds billede blev vi skabt, som mand og kvinde blev vi skabt. Så teologien starter i kroppen. Og Ordet blev kød for at blive ved med at blive kød.

Vi skal tale om den kristne krop, om fællesskab og forankring. Om kroppen som både tempel og kampplads. Om kropsforagt og kropsdyrkelse. Konferencen sætter fokus på krop og erkendelse, krop og fællesskab, krop og nærvær, krop og kropsløshed, krop og skam. Og vi skal rundt om både teologien, filosofien, litteraturen, musikken og kunsten.

Professor ved Göteborgs universitet, **Ola Sigurdson**, sætter i bogen "Himmelske kroppe" den klassiske krop, individuel, færdig og afgrænset, op overfor den kristne krop, som er uafgrænset, ufærdig, uperfekt og foranderlig: Den *groteske* krop. Han vil tale om den menneskelige eksistens som en eksistens i krop og rum, og som Guds skabninger aldrig i et neutralt rum. Biskop **Thomas Reinholdt Rasmussen** følger sporet fra Johannesprologens åbning af kroppen som vejen ind i verden. Lektor i filosofi **Anne Marie Pahuus** undersøger begreberne fødsel, fællesskab og tillid. **Anna Malzer** fra teater Mungo Park spørger, hvad teaterets levende kroppe kan gøre for en verden, der er blevet mere og mere kropsforladt og hvor vi rykker længere og længere væk fra hinanden? **Katrine Ring** er DJ og komponist og arbejder med at skabe pauser og gennem musikken finde en intuitiv vej til nærvær og balance mellem krop og sjæl i en forening af krop og klang. **Kaspar Colling** fortæller med sin nye roman "Frelseren fra Hvidovre" om ansatserne til en ny verdensorden, baseret på udskamning og idealet om moralsk renhed. **Josefine Klougart** beskriver i romanen "Alt dette kunne du få" den sanselige erfarings dybe erkendelse af transcendens og forbundethed.

Vel mødt!

Program

Torsdag d. 8. september

- 9.30 – 10.00 Morgenkaffe med croissant og morgensang ved auditorium 4A.0.69 ved hoveddøren, Søndre Campus, Njalsgade 76, KBH S.
- 10.00 – 10.20 Velkomst ved Dekanen ved Det Teologiske Fakultet, stiftsrepræsentant Maria Harms og Leder af Center For Kirkeforskning Marlene Ringgaard Lorensen
- 10.20 – 11.15 Forelæsning ved Ola Sigurdson: *Kropp, rumslighet och atmosfär: Teologiska och fenomenologiska perspektiv*
- 11.15 – 12.00 Spørgsmål og debat
- 12.00 – 13.15 Frokost
- 13.15 – 14.30 Forelæsning ved Thomas Reinholdt: *Kroppen som hindring og vej*
- 14.30 – 15.00 Kaffe og kage
- 15.00 – 15.45 Forelæsning ved Anne Marie Pahuus: *Fænomenologiens bidrag til forståelsen af krop, tillid og fornyelse – med fokus på natalitetstanken som det frit-fødende hos Hannah Arendt og med inddragelse af Merleau-Pontys analyse af nadveren*
- 15.45 – 16.30 Spørgsmål og debat
- 16.30 – 17.15 Drinks og fællessang...
- 17.15 – 18.00 Inspirationsoplæg ved Anna Malzer: *Den levende krop*
- 18.00 – 20.00 Middag
- 20.00 – 21.30 DJ-performance ved Katrine Ring: *Krop & Klang*

Fredag d. 9. september

- 9.15 – 9.45 Morgenkaffe ved auditorium 4A.0.69
- 9.45 – 10.45 Forelæsning ved Kaspar Colling Nielsen: *Rummer vores tid kimen til en religiøs vækkelse?*
- 10.45 – 11.00 Kort kaffepause
- 11.00 – 12.00 Forelæsning ved Josefine Klougart: *Alt dette kunne du få*
- 12.00 – 12.30 Spørgsmål og debat
- 12.30 Frokost og tak for denne gang

Forelæsninger

Ola Sigurdson,

Professor ved Institutionen för litteratur,
idéhistoria och religion, Göteborgs Universitet

*Kropp, rumslighet och atmosfär: Teologiska
och fenomenologiska perspektiv*

Den teologiska koncentrationen på ordet leder ibland till att vi glömmer hur det också alltid måste bli kött. Att människan är en kroppslig varelse tillhör de existentiella betingelserna för all hennes tänkande och handlande, men dit hör också de rumsliga betingelserna. För den levande kroppen är det existentiella rummet aldrig neutralt utan alltid uttryck för något slags atmosfär. Hur människan lever i Guds skapade värld och hur hennes relation till Gud ter sig hänger därför intimt samman också med dessa tre: kropp, rumslighet och atmosfär. Föredraget belyser den teologiska signifikansen hos dessa utifrån teologiska och fenomenologiska perspektiv.

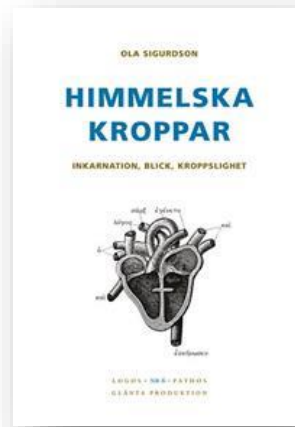

Foto: Johan Wingborg

Thomas Reinholdt Rasmussen,

Biskop over Aalborg Stift

Kroppen som hindring og vej

Kroppen er på godt og ondt en del af kristendommen. Johannesprologen beskriver med Johnny Madsens ord "en kødfuld nat", og kroppen er vejen ind i verden. Men samtidig er kroppen en del af problemet. Foredraget vil bevæge sig rundt om dette forhold, og forsøge at gennemtænke krop i både personlig, inkarnatorisk og ekklesiologisk sammenhæng.

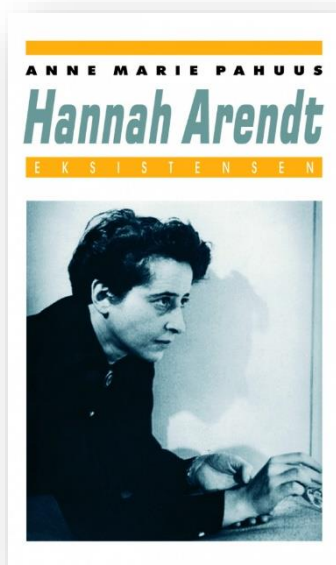

Anne Marie Pahuus,

Lektor i filosofi og prodekan på Aarhus Universitet

Fænomenologiens bidrag til forståelsen af krop, tillid og fornyelse – med fokus på natalitetstanken som det frit-fødende hos Hannah Arendt og med inddragelse af Merleau-Pontys analyse af nadveren

Hannah Arendt og Maurice Merleau-Ponty er født med blot 1,5 års mellemrum, og tager begge udgangspunkt i fænomenologien i deres forståelse af de grundlæggende træk ved den måde, vi bliver mennesker på i fællesskabet med andre. Det betyder, at de tænker erfaringsnært og fra situation til situation – at deres tænkning altid er, som Arendt formulerer det, øvelser i at tænke. Med disse to kommer man derfor langt, når man gerne vil forstå mere konkret, hvad det betyder, at mennesket er forankret i verden og i den krop, som det erfarer verden med. Denne forankring er aldrig determinerende, men altid grundlaget for en ubestemthed og åbenhed for det unikt menneskelige. Arendt beskriver det ontologiske vilkår for handling netop ud fra det unikke, dvs. ud fra den enkeltes fødsel eller natalitet, der gennem initiativ og handling viser sig i samværet med andre. Merleau-Ponty beskriver den enkeltes møde med ikke blot andre mennesker, men også med naturen, som lig nadveren, hvor man tillidsfuldt er ude ved tingene og derfor ikke kan opdele i ånd ét sted og i kropsligt nærvær eller inkarnation et helt andet sted.

I oplægget skal vi trække filosofien ind i den teologiske sammenhæng for at se, hvor meget inspiration, der er at hente i disse to tænkeres syn på fødsel og tillid, også i forhold til situationer, hvor mennesker føler sig på afstand af verden og mangler virkelighedsfølelse.

Anna Malzer,

Teaterdirektør på Mungo Park

Den levende krop

Selvom vi lever i den mest visuelt konfronterende tid nogensinde, med reklamebillboards, Instagram og iPads, lever vi i en mindre og mindre kropslig verden. Måske ikke når det kommer til motion, men når det kommer til evnen til at aflæse andre levende kroppe udtrykke sig imellem de verbale linjer - så rykker vi længere og længere væk fra hinanden i kontorlandskaberne. På teatret er udgangspunktet den levende krop; og udover at underholde - hvad kan mediet så bidrage med, i vores kropsforladte verden?

Kathrine Ring,

DJ og komponist, radiovært på Natsværmeren på DR P2

Krop & Klang

Med Krop og Klang – en DJ-performance - vil Kathrine Ring vise, hvordan musik er velegnet til at ekvibrere sjæl og krop. At man med musik kan skabe en intuitiv genvej til nærvær. Som DJ arbejder man ofte med at skabe nærvær. Der er meget, der konstant kæmper om vores opmærksomhed. Kunsten består i at kunne fokusere og sortere fra. Her er musik og lyd et godt instrument til den sortering. Kathrine Ring interesserer sig for nærværet i sin kunstneriske praksis som DJ. Hun arbejder med at få sjæl og krop til at balancere blandt andet med DJ-sessions i God Goes Deep i Vor Frue Kirke, hvor tilhørere ofte falder i søvn og snorker i musikkens puls. Det kan også være stående arrangementer i forbindelse med kunst og lydkunst, hvor pulsen falder, åndedrættet bliver roligt og blikket klart. Også arbejdet med Natsværmeren skaber et fokus for lyttere, der ofte anvender udsendelsen til at falde i søvn på. Det gælder om at inddrage rummet, tage udgangspunkt i virkelighedens rammer og via musik skabe pauser, ro og fordybelse. Balance mellem sjæl og krop, krop og klang.

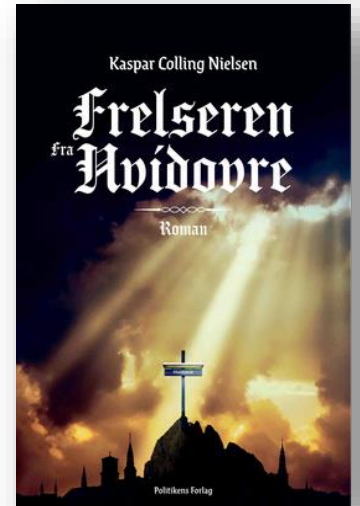

Kaspar Colling Nielsen, Forfatter

Rummer vores tid kimen til en religiøs vækkelse?

Foto: Thomas Howalt Andersen

Tiden nu er uhyre interessant. Samfundet er i opløsning, og tiden optaget af en idé om renhed og renselse. Jesusfortællingen appellerer til at tænke moral og værdier. Det Nye Testamente danner ramme for Kaspar Colling Niensens moderne frelserfortælling *Frelseren fra Hvidovre*. Colling Nielsen viser en verden, som er styret af ideen om moralsk renhed, og hvor særligt de sociale medier er lokomotivet i en bevægelse, som på ingen tid kan revolutionere forholdet mellem stærk og svag og sådan ryste de givne magtforhold. Der ligger en kolossal magt i den digitale mobilisering. De undertrykte, minoriteterne og de elendige kan for første gang i historien nemt mobilisere sig og komme til orde, og de bliver ikke bare hørt, men udgør i sig selv en magtfaktor. Vi er kun lige i begyndelsen af en bevægelse, hvor nye strømninger af straf og udskamning via sociale medier måske har potentiale til at redde menneskene, men omvendt risikerer vi, at rationaliteten afskaffes til fordel for moralske domme udstedt af en arbitrær magt.

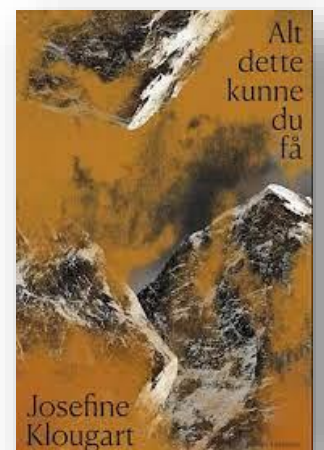
Josefine Klougart, Forfatter

Alt dette kunne du få

"Med det næste hårde vindstød kommer hun i tanker om det vindue, hun har glemt i Karls soveværelse inden hun gik (...) Et menneskes hele bevidsthed kan samle sig omkring et lille messinghængsel med en kraft, der langt overgår den, med hvilken man kaster sig over de største filosofiske problemer. Intellectet kan aldrig mønstre en så dyb og kompleks erkendelse som den man når ved sindets stødvisse indsigt i det konkrètes uendelige rigdom og dybde. Hele den vestlige filosofihistorie kan intet stille op over for et messinghængsel, en knæhase eller erindringen om at løfte en isflage af hestenes vand en nat i januar." Josefine Klougart, *Alt dette kunne du få*.

Med udgangspunkt i sin nye roman, *Alt dette kunne du få*, taler Josefine Klougart om kroppen og det konkrete som sted for transcendens-erfaringer og erfaringer af forbundethed. Om litteratur og om menneskets forhold til naturen.

Praktiske oplysninger

HVOR: Det Teologiske Fakultet, Karen Blixens Plads 16, 2300 København S.

Find vej: [Se kort og vejvisning her.](#)

HVORNÅR: 8. – 9. september 2021

TILMELDING: Tilmeld dig via fakultetets hjemmeside: <https://teol.nemtilmeld.dk/35/>

ARRANGØR: Center for Kirkeforskning, Det Teologiske Fakultet, KU, i samarbejde med Fyens Stift, Helsingør Stift, Københavns Stift, Roskilde Stift og Lolland-Falsters Stift.

Marlene Ringgaard
Lorensen, KU

Pia Nordin Christensen,
Københavns Stift

Mette Marie Trankjær,
Lolland-Falster Stift

Eva Holmegaard Larsen,
Helsingør Stift

Ellen Maria Grethe Harms,
Roskilde Stift

Torkil Jensen,
Fyens Stift

Hanne Uhre Hansen,
Fyens Stift